

ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, СТВОРЕНИХ НА ОСНОВІ ТЕОРІЇ ПЛАНІМІРНО-ПОЕТАПНОГО РОЗВИТКУ РОЗУМОВИХ ТА РУХОВИХ ДІЙ НА ЗАНЯТТЯХ СПОРТИВНОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ВОЛЕЙБОЛ» У ВНЗ

Останнім часом викладачі фізичної культури вітчизняних вузів стикаються з проблемами недостатньої сформованості навичок техніки спортивних ігор, зокрема гри в волейбол, серед студентів першокурсників. Випускники шкіл приходять до ВНЗ не готовими до поглибленого вивчення та виконання техніки гри в волейбол та інших ігрових видів спорту.

Студенти мають різний вихідний рівень загальної фізичної і рухової підготовки та здатність до освоєння сучасних ігрових елементів, що актуалізує необхідність використання педагогічної технології планімірно – поетапного розвитку розумових та рухових дій при викладанні фізичної культури в ВНЗ.

Оволодіння техніко-тактичними прийомами волейболу – процес складний і трудомісткий, що вимагає від студентів вузів певного рівня розвитку рухових якостей.

Звідси випливає завдання – сформувати навички гри в волейбол у студентів на заняттях фізичної культури. Впровадження педагогічної технології необхідне для підвищення ефективності навчального процесу, оскільки значно знижує взаємозалежність між здібностями студентів і досягнутими ними результатами в освоєнні рухових дій.

Техніка гри в волейбол складається з складних за координацією рухових елементів. На відміну від інших видів спорту, в волейбол не можна почати грати, не освоївши попередньо техніку виконання основних прийомів. Про труднощі їх виконання свідчить той факт, що за кількістю технічних помилок волейбол значно перевершує всі спортивні ігри.

Основу успішних дій у волейболі складають стрімкі переміщення, часті і високі стрибки, різноманітні удари по м'ячу. Миттєва і правильна оцінка ігрової обстановки, наявність тактичного мислення, швидкість зорово-рухових реакцій, вміння контролювати декілька об'єктів одночасно (м'яч, переміщення партнерів і суперників), швидке переключення від одних дій до інших, інтенсивна і стійка увага

протягом тривалого періоду часу роблять волейбол досить складним технічним видом спорту.

Гра в волейбол відрізняється від інших спортивних ігор, перш за все тим, що гравець при взаємодії з партнерами по команді не може довго утримувати м'яч. Передача виконується короточасним кінестетичним дотиком до м'яча. Обмежені розміри майданчика, різна швидкість польоту м'яча і швидка зміна ігрових ситуацій створюють умови для розвитку антиципації. Тому використання технології планомірно – поетапного розвитку розумових та рухових дій на заняттях фізичної культури приведе до певного досягнення результативності розвитку техніки та тактичних дій у грі серед студентів ВНЗ.

В основі цієї педагогічної технології лежить послідовна система дій педагога, пов'язана з рішенням педагогічних завдань, спрямованих на розвиток та вдосконалення техніки гри у студентів.

Загальна схема заняття з волейболу за технологією планомірно – поетапного розвитку розумових та рухових дій:

- цілеспрямовання студентів викладачем, постановка задачі.
- розвиток психофізіологічних здібностей і фізичних якостей студентів;
- придбання тактичних знань (загальні основи теорії тактики волейболу, аналіз тактичних дій, основи взаємодії 2-х, 3-х, 4-х гравців, тактика найсильніших спортсменів і команд тощо);
- навчання практичному використанню прийомів, елементів, варіантів тактики;
- вдосконалення тактичного вміння з урахуванням ігрових функцій студентів у грі;
- формування вміння швидко переходити від нападу до захисту і навпаки;
- формування вміння ефективно використовувати технічні прийоми і тактичні дії в різних ігрових ситуаціях;
- вивчення вживаних ігрових систем у захисті і нападі та їх варіантів.

Фіксація результату через проведення спортивних змагань.

Аналізуючи результати змагань в яких приймала участь чоловіча збірна команда ЗНТУ з волейболу, можна зробити висновок, що завдяки впровадженню педагогічної технології поетапного розвитку розумових та рухових дій в процесі спортивно-тренувальних занять, збірна команда в порівнянні з результатами обласних змагань 2015–2016 н. р. піднялась з п'ятого місця на друге у 2016–2017 н. р., що свідчить про

підвищення спортивної майстерності студентів спортивної спеціалізації «волейбол».

Таким чином, використання даної педагогічної технології в навчанні сприяє кращому засвоєнню техніко – тактичних прийомів волейболу на спортивно-тренувальних заняттях в ВНЗ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Т. Д. Марцинковская, Т. М. Марютина, Т. Г. Стефаненко та ін. Психологія розвитку: підручник для студ. вищ. психол. навч. закладів / за ред. Т. Д. Марцинковський. – 3-є изд., Стер. – М.: Видавничий центр «Академія». – 528 с., 2007